

รายงานการดำเนินงานของ
คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)
ประจำปี ๒๕๕๘ (ตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๕๘)

คณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน เป็นคณะอนุกรรมการที่ คณะกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. แต่งตั้งตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพ สาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๑ มีหน้าที่รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ในกรณีที่ต้องมีการ ผู้ผลิตรายการ หรือพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การกระทำการหรือผลิตรายการที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับ ส.ส.ท. ว่าด้วยจริยธรรมเกี่ยวกับการผลิต และการเผยแพร่รายการ พ.ศ.๒๕๕๒ โดยอนุกรรมการ ๙ คน ประกอบด้วย กรรมการนโยบาย ส.ส.ท. (๒ คน) ผู้แทนผู้อำนวยการ ส.ส.ท.(๑ คน) ผู้แทนสภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ส.ส.ท. (๑ คน) ผู้แทนองค์กรสื่อมวลชน (๒ คน) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (๒ คน) ผู้แทนมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (๑ คน) สำหรับปี ๒๕๕๘ มีเรื่องร้องเรียนดังนี้

เรื่องที่ ๑: ร้องเรียนรายการชั่วโมงทำกิน กรณีผู้สื่อข่าวมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อแหล่งข่าว

ข้อร้องเรียน แหล่งข่าว แจ้งร้องเรียนผู้สื่อข่าว จำนวน ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ร้องเรียนการไปสายโดยไม่แจ้งล่วงหน้าในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ผู้ถูก ร้องเรียนติดต่อขอสัมภาษณ์แหล่งข่าวในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. แต่ ในวันดังกล่าวไปถึงสถานที่นัดหมายในเวลา ๑๓.๓๐ น. โดยไม่แจ้งล่วงหน้า และเมื่อไปถึงได้ให้ช่างภาพ ถ่ายภาพเพื่อใช้ประกอบข่าวโดยไม่ขออนุญาต

ประเด็นที่ ๒ ร้องเรียนเรื่องการขาดการประสานงานและสื่อสารที่ชัดเจนกับแหล่งข่าว และเมื่อผู้ ถูกร้องเรียนไปถึงสถานที่นัดหมายได้แสดงสีหน้าไม่พอใจ โดยการจ้องมองหน้าแหล่งข่าว จนแหล่งข่าวต้อง สอบถามช่างภาพว่า “ผู้ถูกร้องเรียนจ้องมองใบหน้าผู้ให้สัมภาษณ์แบบนี้เป็นปกติหรือไม่”

ประเด็นที่ ๓ ร้องเรียนเรื่องการแสดงออกซึ่งมีลักษณะเป็นการคุกคามแหล่งข่าว รวมถึงมารยาทที่ ไม่เหมาะสมรวมทั้ง ผู้ถูกร้องเรียนใช้น้ำเสียงที่ไม่เหมาะสมต่อ “แฟน” ของแหล่งข่าวด้วย

ผลการวินิจฉัย : คณะอนุกรรมการฯ มีมติรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา และเห็นว่าการกระทำของ ผู้ถูกร้องเรียนขัดต่อแนวทางปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพการผลิต การจัดหาและการเผยแพร่รายการ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ข้อ ๖.๖ “ผู้สื่อข่าว ผู้รายงาน หรือ ผู้นำเสนอ

รายการที่เป็นบุคลากรขององค์การ ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างค้ำประกันถึงข้อบังคับด้านด้านจริยธรรมของ กรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ...” ประกอบกับข้อบังคับ ส.ส.ท. ว่าด้วย จริยธรรมของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๗ (๓) “ประพฤติตนเหมาะสมกับการเป็น พนักงานองค์การ ทั้งด้านกิริยา มารยาท การวางตัว และการแต่งกาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองและ องค์การ”

ทั้งนี้ สำนักข่าวได้ดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนพนักงานแล้ว พร้อมกำชับให้ระมัดระวังและ ควบคุม อารมณ์ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น ซึ่งพนักงานรับทราบและรับไปปฏิบัติ

เรื่องที่ ๒ : ร้องเรียนรายการข่าว ช่วงข่าววันใหม่ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ กรณีการนำเสนอภาพข่าว ภาพประกอบข่าวมีลักษณะอาจเข้าข่ายผิดต่อข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพ เกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชรา

ข้อร้องเรียน: ผู้ร้องเรียนแจ้งร้องเรียนว่า ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสนอภาพข่าว ประกอบเนื้อหาข่าวในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ ช่วงข่าววันใหม่ หัวข้อข่าว “หาหลักฐานเพิ่มคดีล่วงละเมิด ทางเพศหญิงสูงอายุ” วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หัวข้อข่าว “ตำรวจตรวจสถานบริการ ป้องกันค้าประเวณี” วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รายการคินนอจจ และวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ “ข่าวลักลอบค้าประเวณี” มี ลักษณะอาจเข้าข่ายผิดจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับ เด็ก สตรี และคนชรา ซึ่งมีประเด็นร้องเรียน ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ นำใบหน้าหญิงขายบริการออกอากาศ ทำให้ผู้หญิงเหล่านั้นกลายเป็นเหยื่อโดนละเมิด ข้ำ ซึ่งอาจเข้าข่ายขัดต่อข้อบังคับจริยธรรมด้านวิชาชีพด้านการนำเสนอเนื้อหาอาชญากรรมหรือพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสาธารณะ และด้วยเหตุร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อบุคคลสังคมข้อ ๑๑ (๑๑.๒) ประกอบแนวทาง ปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพ (๑๑.๒)

ประเด็นที่ ๒ หญิงชราโดนข่มขืน โดยคนร้ายอาชญากรต่อเนื่องนับสิบราย มีการออกอากาศ บ้านพักของหญิงชรา ซึ่งอาจเข้าข่ายขัดต่อข้อบังคับจริยธรรมด้านวิชาชีพ ด้านการนำเสนอเนื้อหาอาชญากรรม หรือพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสาธารณะ และด้วยเหตุร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อบุคคลสังคม ข้อ ๑๑ (๑๑.๒) ประกอบแนวทางปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพ (๑๑.๒)

ประเด็นที่ ๓ เสนอภาพเด็กที่ถูกนำมานอนขอดอกอากาศ โดยนำมาจากเว็บไซต์ ซึ่งอาจเข้า ข่ายขัดต่อข้อบังคับจริยธรรมด้านวิชาชีพด้านการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ข้อ ๘ (๘.๔) ประกอบแนวทาง ปฏิบัติเพื่อธำรงจริยธรรมวิชาชีพ (๘.๔)

ผลวินิจฉัย : คณะอนุกรรมการฯ มีมติรับเป็นเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการกระทำ ดังกล่าวเป็นการขัดต่อข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพ ส.ส.ท. ข้อ ๘.๔ ข้อ ๘.๕ และข้อ ๑๑.๒ ทั้งนี้

คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่าการเสนอข่าวดังกล่าว ไม่ได้มีเจตนา และเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารยอมรับในความผิดพลาด และรับจะไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีก เห็นควรให้ว่ากล่าวตักเตือน และยุติการสอบสวนทางวินัย

ข้อเสนอแนะ จำนวน ๒ ข้อ

๑. เห็นควรให้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานข่าวและรายการ
๒. จัดพิมพ์เนื้อหากรอบจริยธรรมของวิชาชีพสื่อสารมวลชนและแนวทางปฏิบัติว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพ แยกตามประเด็นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

เรื่องที่ ๓ : ร้องเรียนรายการสถานีประชาชน วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ กรณีเสนอสื่อบุคคลที่มีเนื้อหาไม่รอบด้าน

ข้อร้องเรียน : ผู้ร้องเรียนแจ้งร้องเรียนว่า รายการสถานีประชาชน วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้เสนอสื่อบุคคลเรื่องนายทุนถมดินปิดทางเข้าออก เนื้อหารายการที่ออกอากาศปรากฏชื่อและรูปภาพของโครงการหมู่บ้านจัดสรรแห่งหนึ่ง จนเป็นเหตุให้ลูกค้าบางส่วนขอโครงการฯ ที่เห็นภาพข่าวที่น่าเสนอเกิดความกังวล และเข้าใจผิดว่าโครงการฯ เป็นกลุ่มนายทุนที่บุกรุกที่ดินลำคลองสาธารณะ ส่งผลกับภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นโดยตรงกับโครงการหมู่บ้านจัดสรรดังกล่าว

ผลการวินิจฉัย : คณะอนุกรรมการฯ มีมติรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา แต่ต่อมาผู้ร้องเรียนขอยุติเรื่องร้องเรียน เพราะผู้ร้องเรียนได้ทำความเข้าใจกับบรรณาธิการรายการสถานีประชาชน และผู้สื่อข่าวที่ไปลงพื้นที่เรียบร้อยแล้ว จึงรับทราบและให้ยุติเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ : ในการเสนอข่าวนั้นภายหลังจากที่ผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนทำความเข้าใจกันแล้วเห็นควรแจ้งต่อสาธารณะทราบด้วย

เรื่องที่ ๔ : กรณีปรากฏข่าวการรับสินบน ในการปฏิบัติงานด้านข่าว

ข้อร้องเรียน : กรณีที่สำนักข่าวอิศราเสนอข่าว ว่าสำนักงานวิจัยเอแบคโพลล์ จ่ายค่าตอบแทนให้กับ “เพื่อนข่าวสื่อ” ที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ – วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๔๒๐,๕๐๐ บาท และในรายละเอียดตามเอกสารการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวมีชื่อของไทยพีบีเอส และพนักงานของไทยพีบีเอส เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

ผลการวินิจฉัย : คณะอนุกรรมการฯ มีมติรับเป็นเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา และเห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำผิดทางวินัยและฝ่ายบริหารได้ดำเนินการแล้ว ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ จึงควรติดตามความคืบหน้าเท่านั้น และฝ่ายบริหารรายงาน ว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พบว่า มีพนักงานของ ส.ส.ท. รับเงินจากสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ จริง ซึ่งเป็นการกระทำที่มีมูลกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย แต่เนื่องจากปัจจุบันพนักงานคน

ดังกล่าวได้พ้นสภาพจากการเป็นพนักงานของ ส.ส.ท. ไปแล้ว ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๓ ดังนั้น จึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยตามระเบียบ ส.ส.ท. ว่าด้วยข้อปฏิบัติทางวินัยและการดำเนินการทางวินัยของพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้
